

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Odbor ekonomické diplomacie

Finsko

Exportní příležitosti

Ivan Jukl, Daniel Horák, Jana Arhio
4. února 2021, Helsinky

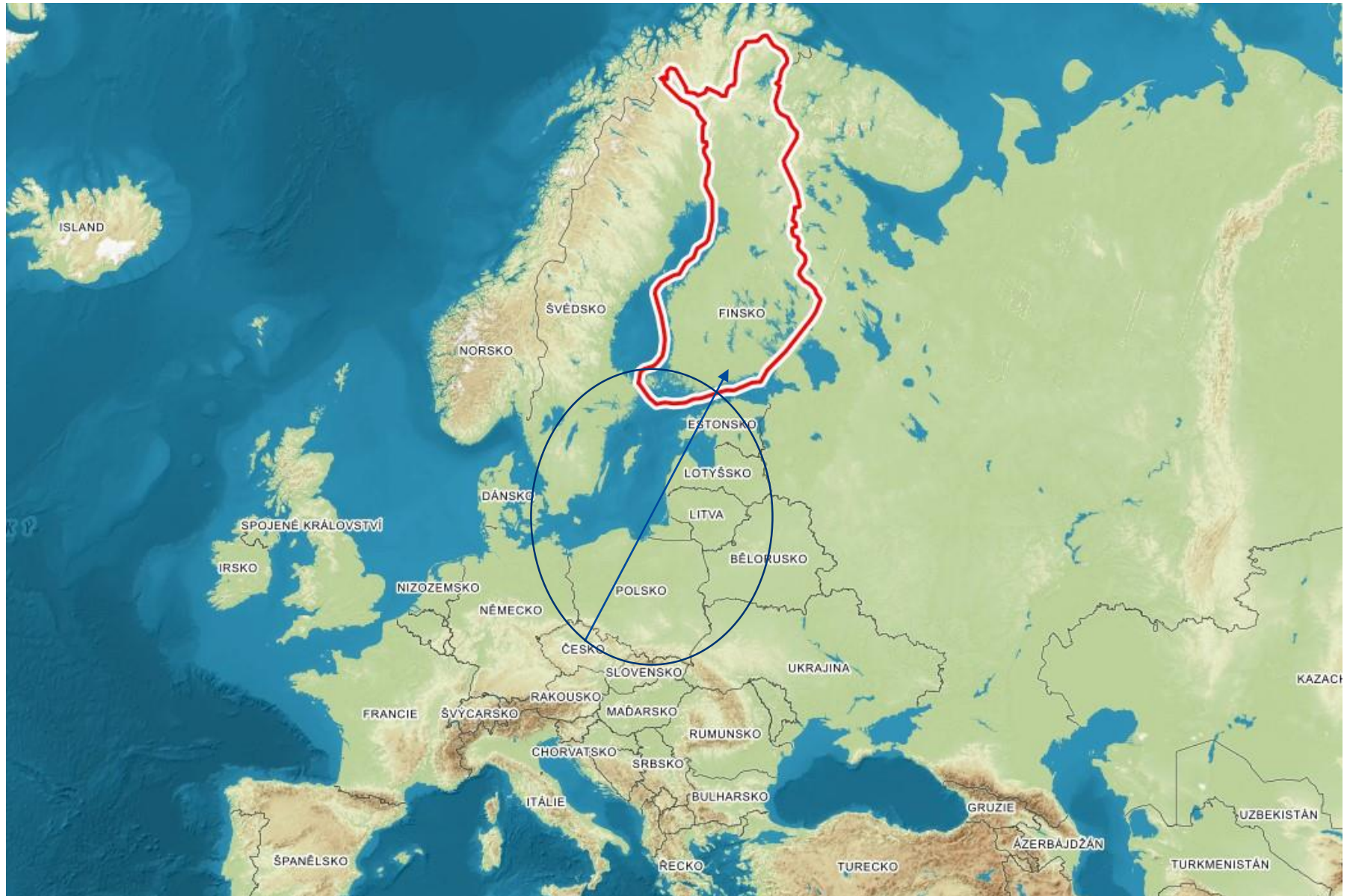
ODBOR EKONOMICKÉ
DIPLOMACIE

Regionální kontext – Finsko

Regionální kontext – Finsko

Proč Finsko ?

Proč Finsko? SWOT analýza

Silné stránky

- Politická stabilita
- Snaha domluvit se
- Všeobecná znalost angličtiny
- Transparentnost, nulová korupce
- Poctivost a spolehlivost
- Přívětivé podnikatelské prostředí
- Vysoký životní standard

Slabé stránky

- Vysoké náklady vstupu na trh
- Monopolizace některých odvětví
- Nasycenost komoditního trhu
- Náročná logistika
- Složité vyhledávání příležitostí
- Preference domácí produkce
- Stereotypy ve vnímání původu zboží

Příležitosti

- Největší počet inovací v Evropě
- Druhá nejrozvinutější digitální ekonomika v Evropě
- Investice do „zelených“ technologií (energetika, doprava)
- Otevřenost mezinárodní spolupráci (subdodávky, pověst ČR)

Hrozby

- Očekávání přesného plnění dodacích podmínek
- Tendry ve finštině
- Odlišné chápání obchodní kultury
- Striktní dodržování kolektivních smluv, silné postavení zaměstnanců
- Nezvyklý důraz na ekologické aspekty

Základní ekonomická charakteristika

Základní ekonomická charakteristika – Finsko

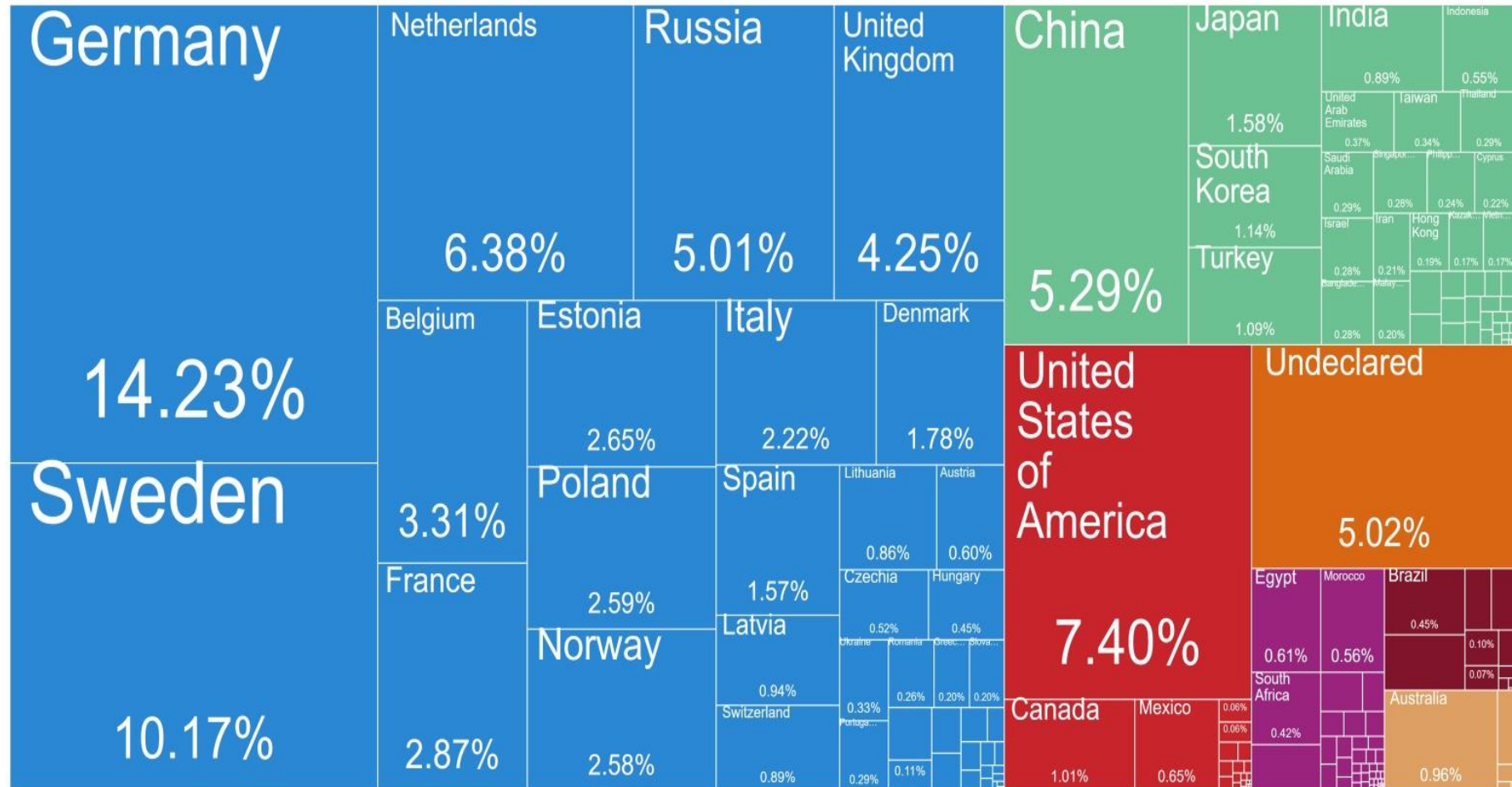
- › na evropské poměry relativně pozdě transformovaná ekonomika
- › patří do vnitřního trhu EU, cca 40 % vývozu putuje do EU zemí
- › silná závislost na exportu – cca 40 % HDP (přibližně stejná hodnota se i dováží)
- › vysoce industrializovaná, vyspělá a konkurenceschopná ekonomika s volným trhem
- › zaměření na inovace, zelené technologie, digitalizaci
- › klíčové ekonomické sektory: telekomunikace, elektronika, průmyslová výroba (zpracování dřeva a kovů), strojírenství
- › závislost na dovozu surovin a části energií, soběstačnost v dřevozpracujícím průmyslu, těžbě několika nerostů a základních produktech zemědělství
- › důležité exportní příjmové zdroje z lesnictví, v němž pracuje značná část venkovského obyvatelstva
- › v žebříčku konkurenceschopnosti sestavovaného WEF Finsko v r. 2019 na 11. pozici
- › rostoucí vnější i vnitřní ekonomická nerovnováha (zadluženost, saldo BÚ)

Finsko – globálně zapojený ostrov (hrubý export 2018)

Finsko vyváží cca 66 % své produkce do Evropy

\$76.6B

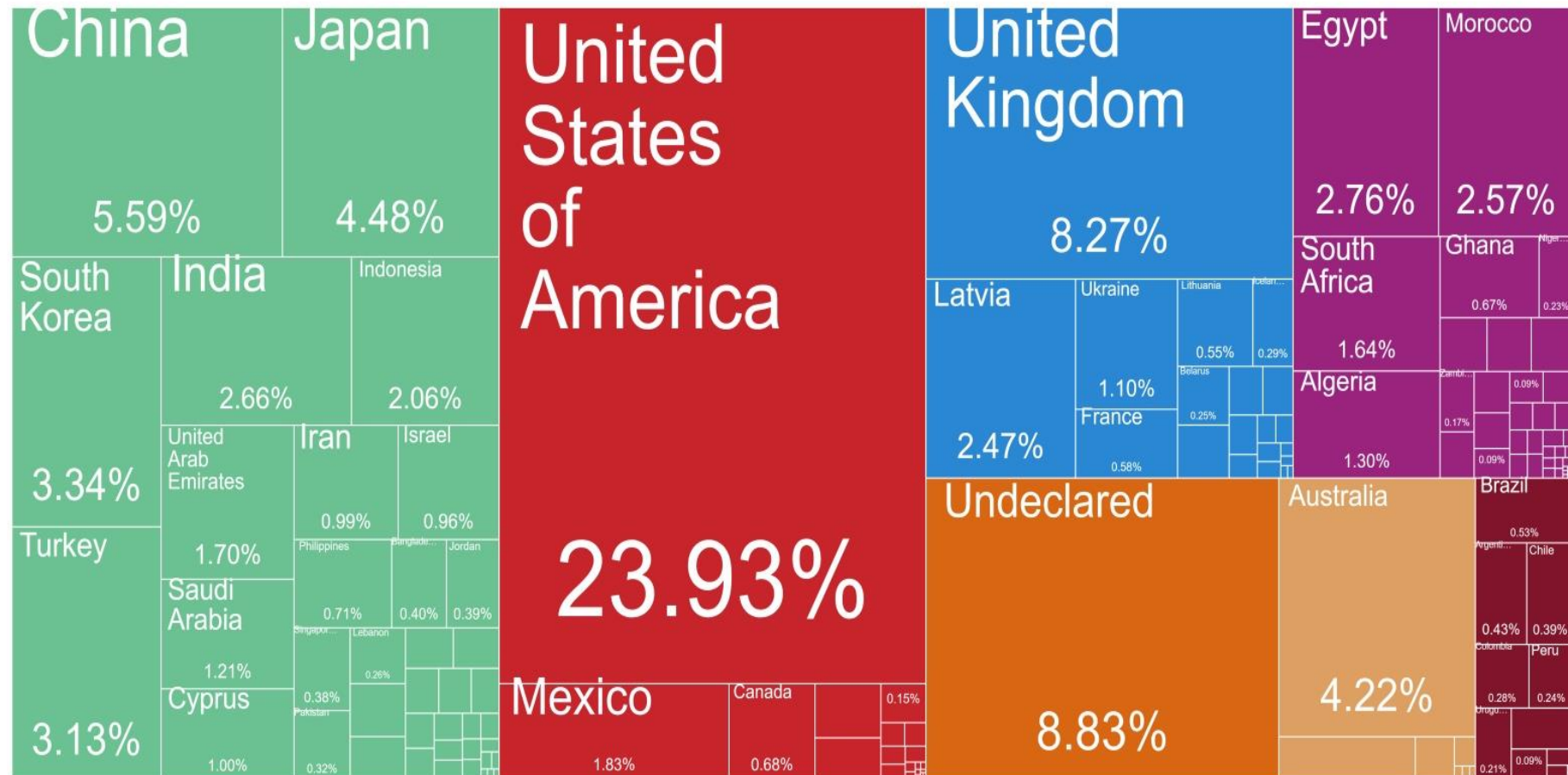
Zdroj: Atlas of Economic Complexity (<https://atlas.cid.harvard.edu/>)

Finsko – globálně zapojený ostrov (čistý export 2018)

Finsko má přebytek obchodní bilance s Asií a USA, jde o globálně úspěšnou exportní ekonomiku

\$15.8B

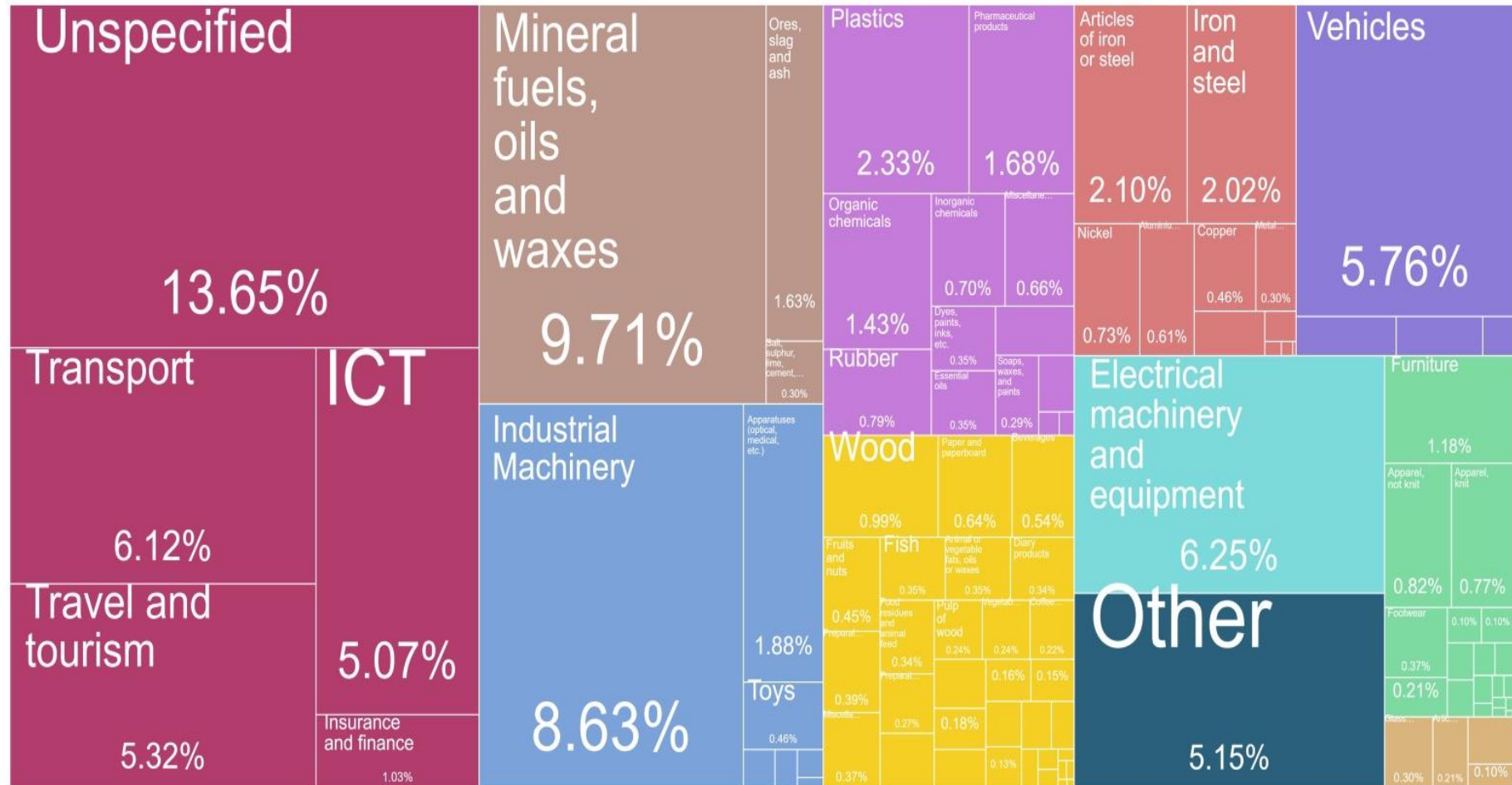
Zdroj: Atlas of Economic Complexity (<https://atlas.cid.harvard.edu/>)

Finsko – struktura dovozu

Co Finsko dováželo v r. 2018 (hrubý import)

\$114B

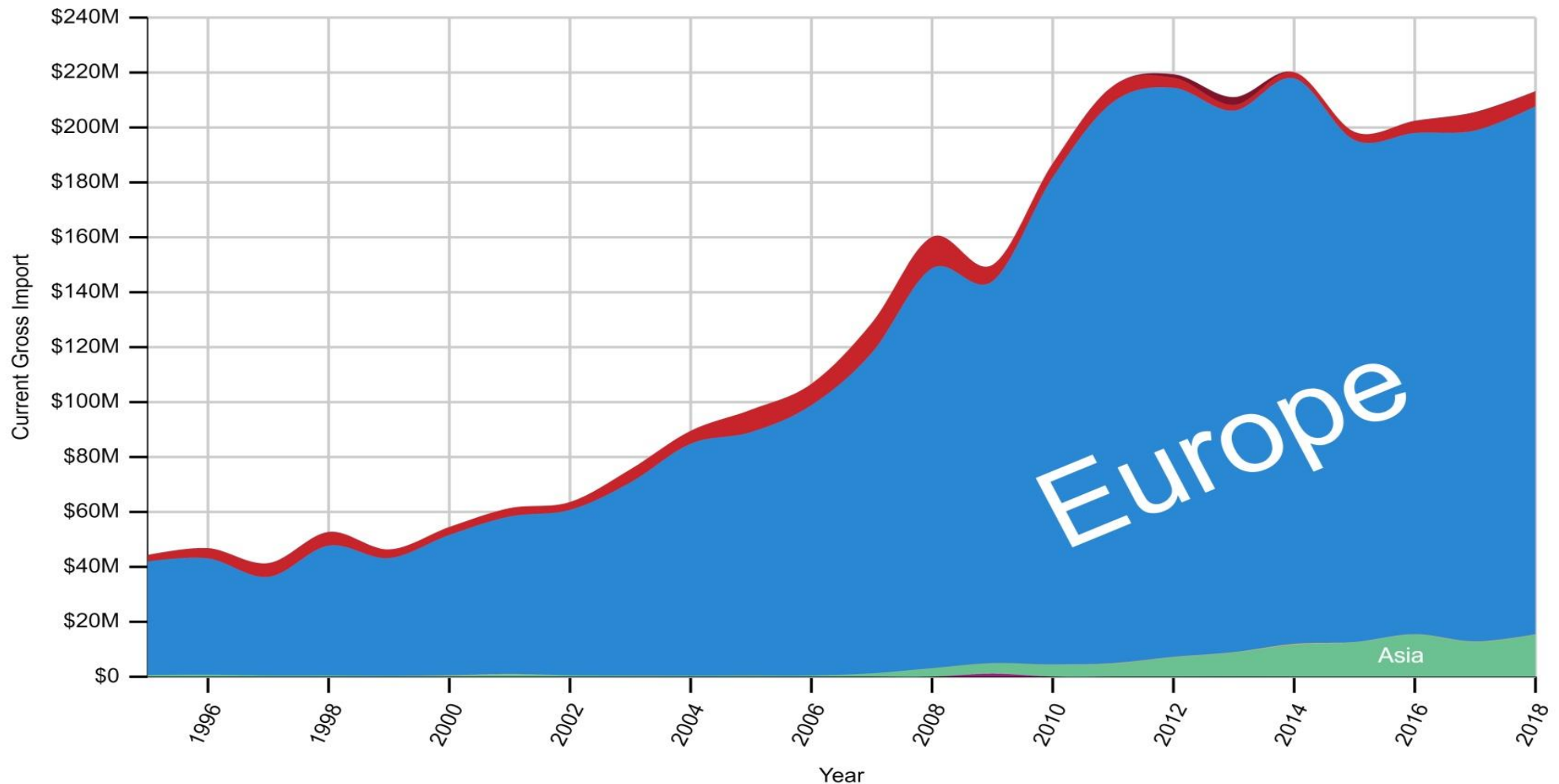

Zdroj: Atlas of Economic Complexity (<https://atlas.cid.harvard.edu/>)

Finsko – změny dovozu jako příležitosti I

I přes relativně stabilní strukturu finského dovozu některé významné položky zaznamenaly řádový nárůst – v oblasti krmiv pro domácí zvířata toho úspěšně využila česká firma Vafo Praha, která se se svojí značkou Brit stala lídrem na FI trhu.

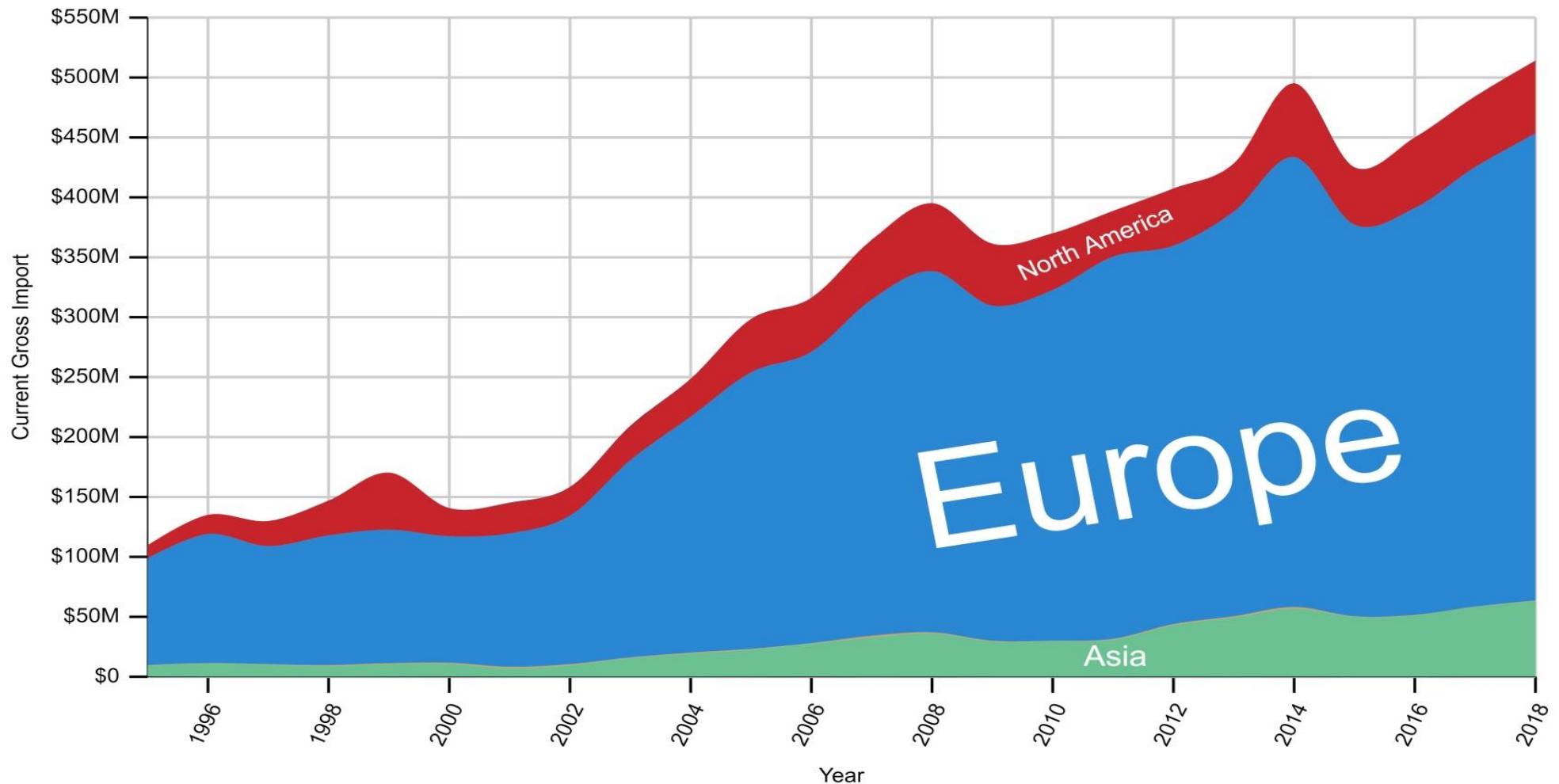

Zdroj: Atlas of Economic Complexity (<https://atlas.cid.harvard.edu/>)

Finsko – změny dovozu jako příležitosti II

Podobnou příležitostí a též oborem, jemuž se ZÚ Helsinky ve spolupráci s českými firmami věnuje, jsou řešení pro zdravotnictví, kam kromě dnes velmi sledovaných chytrých polohovacích lůžek patří i lékařské nástroje či ortopedické pomůcky

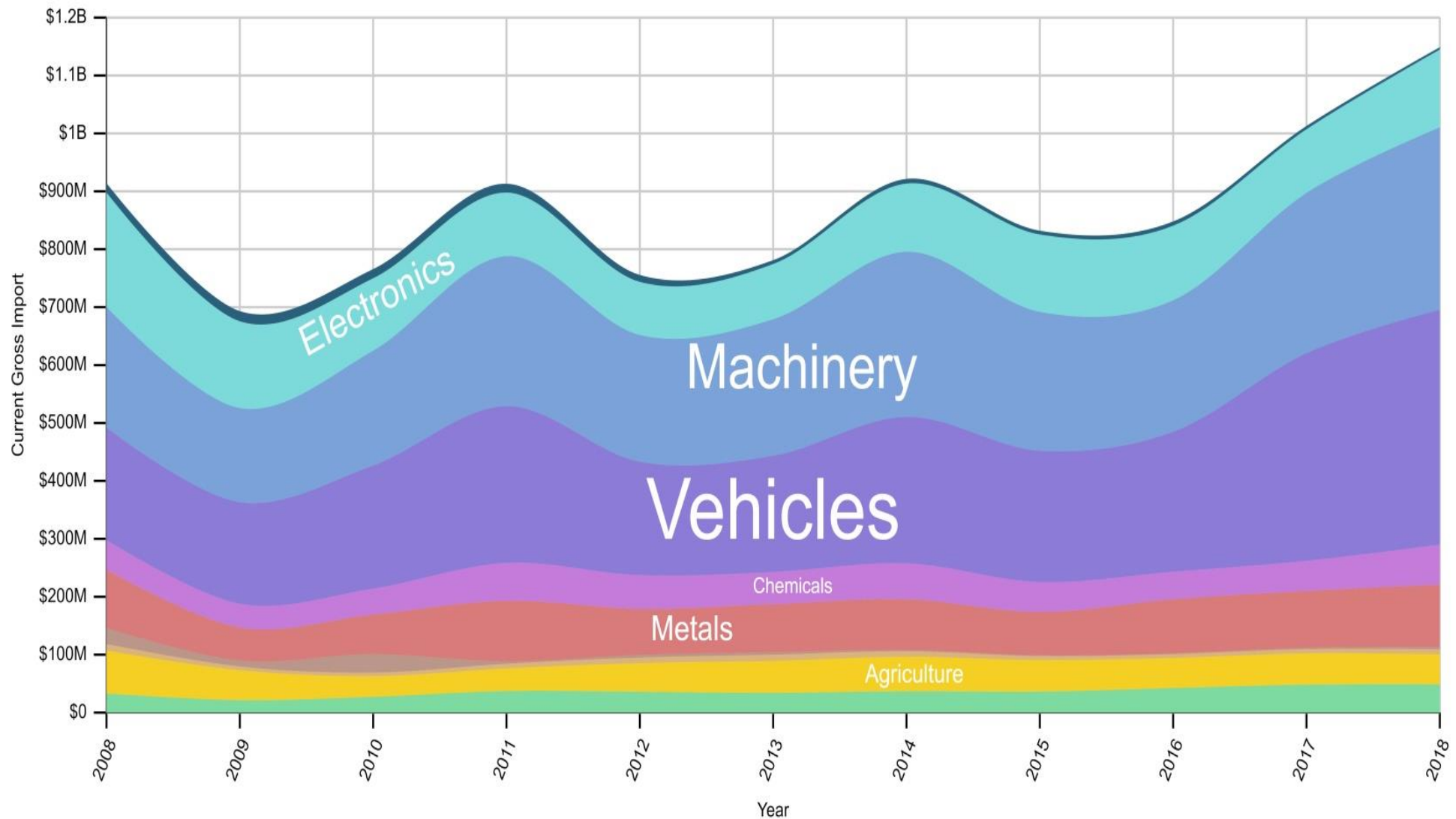

Zdroj: Atlas of Economic Complexity (<https://atlas.cid.harvard.edu/>)

Finsko – struktura dovozu z ČR

ČR je ve FI úspěšná prakticky ve všech oborech, nové příležitosti se stále objevují

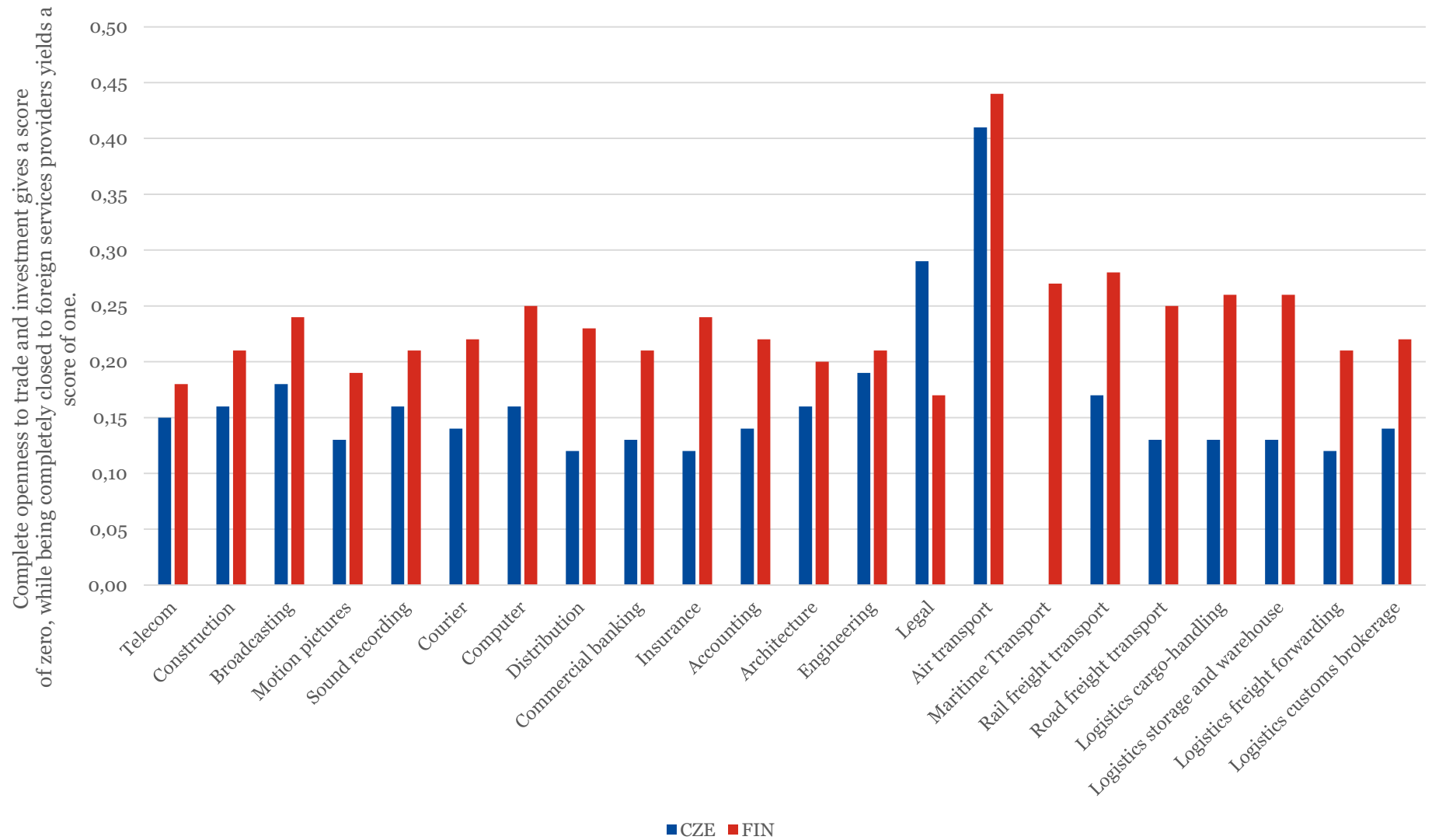
Zdroj: Atlas of Economic Complexity (<https://atlas.cid.harvard.edu/>)

Finsko a obchod se službami – index omezení

Finsko je z pohledu liberalizace sektoru služeb výrazně restriktivnější než ČR

Services trade restrictiveness index (STRI) 2019 CZ vs. FI

Zdroj: <https://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=STRI#>

Dopady a řešení koronakrize - Finsko

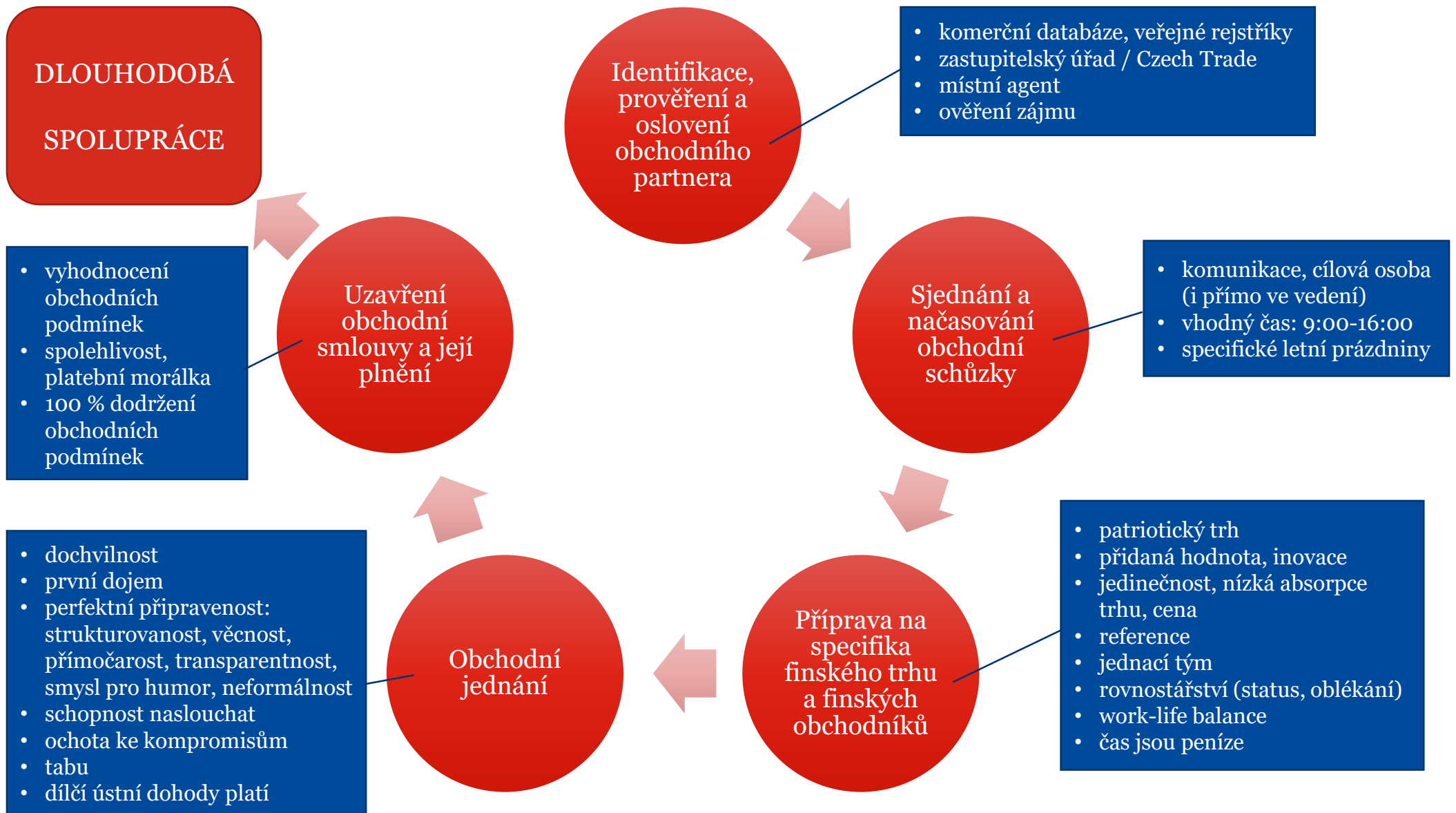
- › finská ekonomika přežila koronavirovou krizi lépe než ostatní země EU
- › pokles HDP 2020: 3 %, růst ve 4. čtvrtletí 2020: 3,3 %, růst HDP 2021: 2,6 - 3 %
- › mírný pokles průmyslové výroby, nulový růst stavebnictví, nejvíce zasažen sektor služeb (pohostinství, hotely, zábavní průmysl, cestovní ruch, doprava)
- › rozsáhlé propouštění zejm. v sektoru služeb (institut dočasného propuštění)
- › dvě vlny vládních koronavirových podpor
- › poměrně málo bankrotů firem (dotace, daňové úlevy, dočasná úprava legislativy)
- › Národní plán obnovy (NGEU): 2,3 mld. EUR, až 50 % investice do klimatických opatření (obnovitelné zdroje, zelená, udržitelná oživení ekonomiky, snížení emisí)
- › Národní plán obnovy v číslech: zelená transformace (1 mld. EUR), vzdělávání, výzkum a inovace spojené s udržitelným rozvojem (400 mil. EUR), infrastruktura a digitalizace (300 mil. EUR), zdravotnické a sociální služby (300 mil. EUR), zvýšení konkurenceschopnosti (150 mil. EUR), podpora zaměstnanosti (150 mil. EUR)

Obchodní kultura, model spolupráce

Finsko – obchodní jednání, model spolupráce

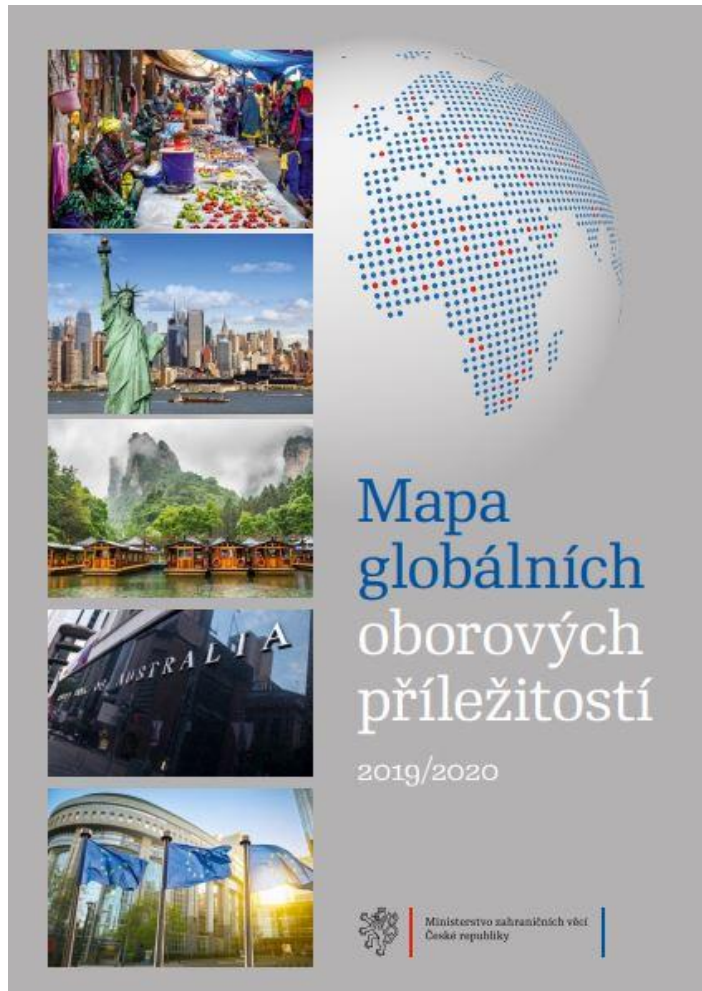

Obchodní příležitosti

Mapa globálních oborových příležitostí

Energetický průmysl

Železniční a kolejová doprava

ICT

Zdravotnictví a farmaceutický průmysl

Obranný průmysl

Příležitosti v energetickém průmyslu

- › Finsko bez vlastních fosilních paliv – dovoz zejména z Ruska
- › důraz na obnovitelné zdroje energie a jadernou energetiku (environmentální důvody, soběstačnost, bezpečnost dodávek)
- › karbonová neutralita do r. 2035 (ambicióznější než EU, Kjótský protokol)
- › zásadní proměna energetického mixu – boom větrných parků (navýšení ze 7 % na 17 % do r. 2023, celkový potenciál až 25 %)
- › jaderná energie: finišuje dostavba Olkiluoto 3, připravuje se zahájení výstavby nové elektrárny Hanhikivi 1
- › modernizace uhelných a vodních elektráren i elektrické přenosové soustavy
- › s dekarbonizací souvisí i zelená řešení v dopravě: masivní elektrifikace vozového parku, rozvoj elektrického letectví
- › **příležitosti pro české firmy:**
 - › energetika: komplexní řešení (větrné parky), subdodávky (parní turbíny, transformátory, elektrické generátory, kabely, vodiče, elektrické měniče apod.), výhledově malé modulární reaktory
 - › elektromobilita: baterie, dobíjecí stanice, softwarová řešení
 - › další: biospalovny, bioplynové stanice, energetické úpravy budov

Příležitosti v železniční a kolejové dopravě

- › očekávaný boom – zásadní rozšíření a modernizace železniční sítě
- › nízkoemisní doprava jako součást zelených řešení k oživení ekonomiky – zintenzivnění příprav na výstavbu a modernizaci železničních tratí
- › nové vysokorychlostní tratě Helsinky-Turku, Helsinky-Tampere, městská dráha Espoo, oprava tratě Pasila-Riihimäki
- › výrazné posílení mezinárodní nákladní železniční dopravy zejména s Čínou
- › tzv. Arktická železnice (cca 2030, cca 460 km trati)
- › investice do tramvajové dopravy (Tampere – finalizace, Turku – přípravy)
- › osobní železniční doprava – monopol státní společnosti VR, plán otevřít konkurenčním přepravcům nejpozději od r. 2023
- › **příležitosti pro české firmy:** subdodávky v oblasti řídicích a zabezpečovacích systémů, dodávky železničních vozů, lokomotiv

Příležitosti v ICT

- › v odvětví ICT se Finsko řadí mezi přední státy světa
- › mimořádně silná orientace na digitalizaci napříč sektory
- › kolébka mobilních technologií, nyní opětovný rozvoj (5G sítě)
- › velké množství absolventů technických oborů, nárůst softwarových startupů
- › silná podpora R&D (téměř 3 % HDP)

- › **příležitosti pro české firmy:**
 - › specializované aplikace (doprava, zdravotní a sociální služby, vzdělávání, procesní management, logistika, optimalizace dodavatelských řetězců, systémy veřejné správy)
 - › zpracování „big-data“, aplikace umělé inteligence (dopravní plánování, lékařská diagnostika, kybernetická bezpečnost)
 - › telekomunikační služby, informační služby

Příležitosti ve zdravotnickém a farmaceutickém průmyslu

- › silný růst trhu se zdravotnickými technologiemi
- › rozšiřování zdravotnických kapacit, výrazné investice do nového zdravotnického vybavení, vysoké investice do stavby zcela nových moderních zdravotnických zařízení (Oulu, Helsinky, Tampere)
- › využití nejmodernějších technologií
- › **příležitosti pro české firmy:**
 - › vysoce kvalitní a technologicky sofistikované lékařské vybavení
 - › nanotechnologie, 3D tisk, biotechnologické inženýrství
 - › léčiva (4 % finského importu, růst)
 - › očkovací látky
 - › zdravotnický spotřební materiál
 - › lékařský/nemocniční nábytek
 - › aplikace umělé inteligence do diagnostického procesu
 - › on-line péče (mimořádný potenciál s ohledem na COVID-19 i geografii Finska)

Příležitosti v obranném průmyslu

- › Finsko reaguje na změny bezpečnostního prostředí v Evropě posilováním ozbrojených sil a zásadním navyšováním výdajů na obranu
- › silný zájem Finska prohlubovat obrannou spolupráci se zeměmi EU i NATO
- › vysoké výdaje na R&D v obranném průmyslu a jejich další navyšování
- › Memorandum o porozumění mezi Ministerstvy obrany Česka a Finska
- › **příležitosti pro české firmy:**
 - › pasivní radary VERA, radiolokační technika, protiletadlová obrana
 - › ruční zbraně pro finskou policii

Akce ambasády

Projekty ekonomické diplomacie - Finsko

Dřevo a inovace – česká řešení pro Finsko (říjen 2020)

- › celodenní virtuální konference, představení již do praxe zavedených českých inovativních řešení souvisejících se zpracováním a využitím dřeva
- › účast více jak 30 zástupců českých i finských firem a univerzit
- › navázání řady kontaktů s perspektivou budoucí firemní i akademické spolupráce

Rozvoj elektrického letectví ve Finsku – příležitost pro české firmy (březen 2021)

- › představení českých výrobců elektrických letadel a souvisejících řešení a technologií finským partnerům během virtuálních prezentací
- › Vaasa - region Kvarken aktuálně ve Finsku průkopníkem komercializace regionálního elektrického letectví – projekt FAIR
- › Helsinská asociace pro elektrické letectví

Projekty ekonomické diplomacie a veletrhy

Incomingová mise finské importní společnosti Servaali po českých minipivovarech (září 2021)

- › největší importér piva na Finský trh Servaali, významní odběratelé HoReCa, novinář odborného finského periodika
- › třídní akce – navázání spolupráce s cca 6 českými minipivovary, setkání se zástupci Českomoravského svazu minipivovarů

Veletrh IDET 2021 – incomingová mise firem finského obranného průmyslu (říjen 2021)

- › prohloubení již existujících vztahů v obranném sektoru na úrovni B2B, B2G a G2G (navázání na již dříve konané projekty v Praze v r. 2018 a v Helsinkách v r. 2019)
- › Asociace obranného a bezpečnostního průmyslu ČR a partnerská finské asociace - podpis memoranda o spolupráci
- › jednání o vytváření průmyslově-obranných konsorcií

Kontaktní údaje

Podpora českých firem ve Finsku

› **Velvyslanectví České republiky**

Armfeltintie 14

00150 Helsinky

Tel.: +358 9 6120 880

E-mail: commerce_helsinki@mzv.cz, helsinki@embassy.mzv.cz

Web: www.mzv.cz/helsinki

› **CzechTrade – zahraniční kancelář pro Finsko a Skandinávii**

Tomáš Rousek – vedoucí zahraniční kanceláře ve Stockholmu

Telefon: +46 8 236 710

Mobil: +46 707 640 353

E-mail: tomas.rousek@czechtrade.cz

Web: <https://www.czechtrade.cz/czechtrade-svet/evropska-unie/skandinavie>

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Odbor ekonomické diplomacie

Děkujeme Vám za pozornost

Jana_Arhio@mzv.cz

Daniel_Horak@mzv.cz